

ԶԵԿՈՒՅՑՆԵՐ  
ДОКЛАДЫ

LXXIII, № 3

1981

## Խմբագրական կոլեգիա

Գ. Ա. ԱՐՁՈՒՄՅԱՆ, տեխ. գիտ. բեկնածու (պատ. ֆառտուղար), է. Գ. ԱՅՐԻՎՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Ա. Թ. ԲԱԲԱՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս, Ա. Ա. ԹԱԼԱԼՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Վ. Մ. ԹԱՌԱՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Վ. Հ. ՀԱՄՐԱՐՁՈՒՄՅԱՆ, ակադեմիկոս, Վ. Հ. ՂԱԶԱՐՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս (պատ. խմբագրի տեղակալ), Հ. Գ. ՄԱՂԱՔՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս, Ա. Գ. ՆԱԶԱՐՈՎ, ՀՍՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս (պատ. խմբագիր), Գ. Ս. ՍԱՀԱԿՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Օ. Մ. ՍԱՊՈՆԺՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Մ. Լ. ՏԵՐ-ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ, Վ. Բ. ՅԱՆԱՐՁՅԱՆ, ՀՍՍՀ ԳԱ քղրակից-անդամ:

## Редакционная коллегия

В. А. АМБАРЦУМЯН, академик, Г. А. АРЗУМАНЯН, канд. техн. наук (отв. секретарь), Э. Г. АФРИКЯН, чл.-корр. АН АрмССР, А. Т. БАБАЯН, академик АН АрмССР, В. О. КАЗАРЯН, академик АН АрмССР (зам. отв. редактора), И. Г. МАГАКЬЯН, академик АН АрмССР, А. Г. НАЗАРОВ, академик АН АрмССР (отв. редактор), Г. С. СААКЯН, чл.-корр. АН АрмССР, О. М. САПОНДЖЯН, чл.-корр. АН АрмССР, А. А. ТАЛАЛЯН, чл.-корр. АН АрмССР, В. М. ТАРАЯН, чл.-корр. АН АрмССР, М. Л. ТЕР-МИКАЕЛЯН, чл.-корр. АН АрмССР, В. В. ФАНАРДЖЯН, чл.-корр. АН АрмССР.

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

էջ

### ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

- Վ. Լ. Շիրվանյան—Երկու տառերից կազմված անվերջ ապերիոդիկ հաջորդականու-  
 թյունների մասին . . . . . 131
- Ֆ. Հ. Մամիկոնյան—Որոշ բազմաչափ ինտեգրալ անհավասարությունների գնահա-  
 տականների մասին . . . . . 136

### ՖԻԶԻԿԱ

- Ֆ. Պ. Սաֆարյան—Խառնուրդային լազերային բյուրեղներում էլեկտրոնային դրզման  
 էներգիայի էլեկտրոն-ֆոնոնային ոչ ճառագայթային փոխանցման մեխանիզմ . . . 146

### ԲԻՄԻԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱ

- Հ. Կ. Դավթյան—Վառելանյութի այրման և կրեկինգի շղթայական ուսկցիանների  
 կինետիկան ներքին այրման շարժիչում (նկշ) . . . . . 152

### ՏԵԿՏՈՆԻԿԱ

- Ա. Հ. Գաբրիելյան—Հայաստանի և Անտիկովկասի հարակից շրջանների տեկտոնա-  
 կան շրջանացումը . . . . . 157

### ԲԻՈՔԵՄԻԱ

- Զ. Ս. Մկրտչյան, Մ. Գ. Ղազարյանց, Լ. Ս. Ներսեսովա, Ժ. Ի. Հակոբյան, Գ. Ա. Նե-  
 վիճեկի—Աֆին քրոմատոգրաֆիայի օգնությամբ ճազարի մկաններից կրկատիկինազի  
 բարձր մաքրության պրեպարատի ստացումը . . . . . 163

### ԱՆՐՈՔԵՄԻԱ

- Ա. Շ. Գալստյան, Զ. Վ. Անտոնյան—Հողի սուլֆիտոքսիդազայի ակտիվության որոշումը . 168

### ԲՈՒՅՍՆԵՐԻ ԳՆՆԵՏԻԿԱ

- Գ. Ա. Սահակյան, Հ. Ա. Սարգսյան—Հետերոգիսի երևույթի ուսումնասիրությունը  
 ցորենի մուտանտների խաչաձևումից ստացված հիբրիդների առաջին սերնդում . . . 171

### ԲՈՒՅՍՆԵՐԻ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ

- Վ. Հ. Ղազարյան, Ի. Ա. Դեռզյան—Կալանխոյա բույսերի կենսազործունեությունում  
 օդային արմատների դերի մասին . . . . . 176

### ՄԻՋԱՏԱՔԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Է. Ա. Քաչվորյան, Հ. Ե. Տերտերյան—Մժեղի (Diptera, Simuliidae) նոր տեսակ  
 Հայկական ՍՍՀ-ից . . . . . 181

### ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ

- Դ. Ս. Մելիֆոնյան, Ս. Դ. Աղամյան, Տ. Գ. Արեշյան, Խ. Ա. Խոսիայդ, Ա. Մ. Շամշինո-  
 վա—Մարդու էլեկտրարեակտիվության տատանողական պոտենցիալի հաճախային բնու-  
 թագրերը . . . . . 186

# СОДЕРЖАНИЕ

Стр.

## МАТЕМАТИКА

- В. Л. Ширванян—О бесконечных аperiodических последовательностях из двух букв . . . . . 131
- Ф. О. Мамиконян—Об оценках решений некоторых многомерных интегральных неравенств . . . . . 136

## ФИЗИКА

- Ф. П. Сафарян—Механизм электрон-фононной кросс-релаксационной передачи энергии электронного возбуждения в примесных лазерных кристаллах . 146

## ХИМИЧЕСКАЯ ФИЗИКА

- О. К. Давтян—Кинетика цепных реакций сгорания топлива и предварительных процессов крекинга в двигателях внутреннего сгорания (ДВС) . 152

## ТЕКТОНИКА

- А. А. Габриелян—Тектоническое районирование Армении и сопредельных частей Антикавказа . . . . . 157

## БИОХИМИЯ

- З. С. Мкртчян, М. Г. Газарянц, Л. С. Нерсесова, Ж. Н. Акопян, Г. А. Ишвинский—Получение высокоочищенных препаратов креатинкиназы из мышц кролика с помощью аффинной хроматографии . . . . . 163

## АГРОХИМИЯ

- А. Ш. Галстян, З. В. Антонян—Определение активности сульфитоксидазы почвы . . . . . 168

## ГЕНЕТИКА РАСТЕНИЙ

- Г. А. Саакян, А. А. Саркисян—Явление гетерозиса у гибридов  $F_1$ , полученных от скрещивания индуцированных мутантов пшеницы . . . . 171

## ФИЗИОЛОГИЯ РАСТЕНИЙ

- В. О. Казарян, И. А. Геворкян—К вопросу о роли воздушных корней в жизнедеятельности растений каланхоэ . . . . . 176

## ЭНТОМОЛОГИЯ

- Э. А. Качворян, А. Е. Тертерян—Новый вид мошки (Diptera, Simuliidae) из Армянской ССР . . . . . 181

## ФИЗИОЛОГИЯ

- Д. С. Мелконян, С. Г. Адамян, Т. Г. Арешян, Х. А. Роолайд, А. М. Шамшинова—Частотные характеристики осцилляторного потенциала в электрокардиограмме человека . . . . . 186

## C O N T E N T S

## MATHEMATICS

- V. L. Shirvanian*—On infinite aperiodic successions consisting of two letters . . . . . 131

- F. H. Mamikonian*—On estimates of solutions of some multidimension integral inequalities . . . . . 139

## PHYSICS

- F. P. Safarian*—Mechanism of electron-phonon cross-relaxational transition of electron excitation energy in impurity laser crystals . . . . . 145

## CHEMICAL PHYSICS

- O. K. Davtian*—Kinetics of chain reactions of fuel combustion and cracking processes in the internal-combustion engines . . . . . 152

## TECTONICA

- A. A. Gabriellian*—Tectonic division of Armenian and adjacent parts of Anticaucausus . . . . . 157

## BIOCHEMISTRY

- Z. S. Mkrtchian, M. G. Gasaryants, L. S. Nersessova, Z. I. Akopyan*—Preparation of high purified creatine kinase from rabbit muscles by affinity chromatography . . . . . 163

## AGROCHEMISTRY

- A. Sh. Galstian, Z. V. Antonian*—Determination sulfoxidase activity of soils . . . . . 168

## GENETICS OF PLANT

- G. A. Sahakian, H. A. Sarkisian*—Heterosis of  $F_1$  hybrids received by crossing the induced mutants of wheat . . . . . 171

## PLANT PHYSIOLOGY

- V. O. Kazarian, I. A. Gevorkian*—On the question of the role of aeral roots in vital capacity of Kalanchoe plants . . . . . 176

## ENTOMOLOGY

- E. A. Kachvorian, A. E. Terterian*—New species of black-flies (Diptera, Simuliidae) from Armenian SSR. . . . . 181

## PHYSIOLOGY

- D. S. Melkonian, S. G. Adamian, T. G. Areshian, H. A. Roolaid, A. M. Schamshlnova*—Frequency characteristics of the oscillatory potential in the human electroretinogramm. . . . . 186

Техн. редактор АЗИЗБЕКЯН Л. А.

Сдано в набор 18.11.1981. Подписано к печати 2.12.1981. ВФ 11036.  
Бумага № 1, 70×108<sup>1</sup>/<sub>16</sub>. Плоскопечать. Печ. лист. 4,0. Усл. печ. лист. 5,6.  
Учет.-изд. 3,85. Тираж 500. Заказ 891. Издат. 5559.  
375019, Ереван, Барекамутян, 24-г. II эт., 1 к.

Типография Издательства Академии наук АрмССР, 378310. г. Эчмиадзин